

Bryssel, 25. marraskuuta 2022
(OR. en)

14905/22

LIMITE

FISC 227
ECOFIN 1177

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähettiläs:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus: Ecofin-neuvoston selvitykseksi Eurooppa-neuvostolle verotusasioista – Hyväksyminen

1. Talous- ja rahoitusasioiden neuvostoa (Ecofin) pyydettiin laatimaan selvitys Eurooppa-neuvostolle useista esillä olleista, erityisesti maaliskuu- ja kesäkuussa 2012, toukokuussa 2013, joulukuussa 2014 ja lokakuussa 2017 annetuissa Eurooppa-neuvoston päätelmissä mainituista verotusasioista.
2. Neuvoston korkean tason verotustyöryhmä laati ja hyväksyi 23. marraskuuta 2022 ehdotuksen Eurooppa-neuvostolle annettavaksi Ecofin-neuvoston selvitykseksi verotusasioista, jotta se voidaan toimittaa 6. joulukuuta 2022 pysyvien edustajien komitean kautta neuvostolle. Sovittiin myös siitä, että neuvoston pääsihteeristö tekee tavanmukaiset tietopäivitykset (osat hakasulkeissa) neuvoston istunnon jälkeen ennen kuin selvityksen lopullinen versio julkistetaan.
3. Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään näin ollen suositamaan neuvostolle (Ecofin), että se hyväksyisi A-kohtana tämän ilmoituksen liitteenä olevan selvityksen toimitettavaksi Eurooppa-neuvostolle (15.–16. joulukuuta 2022).

EHDOTUS: ECOFIN-NEUVOSTON SELVITYS EUROOPPA-NEUVOSTOLLE VEROTUSASIOISTA

A. JOHDANTO

1. Tässä neuvoston selvityksessä esitetään katsaus neuvostossa Tšekin puheenjohtajakaudella saavutetusta edistymisestä sekä tilannekatsaus verotusalan tärkeimmistä asiakokonaisuuksista, joista käydään parhaillaan neuvotteluja. Selvitys on laadittu niiden keskustelujen pohjalta, joita korkean tason verotustyöryhmässä, jäljempänä 'korkean tason työryhmä', on sen toimeksiannon mukaisesti käyty sellaisista horisontaalisista veropoliittisista kysymyksistä, joilla on strategista merkitystä.
2. Selvityksessä otetaan huomioon asian käsittely neuvostossa. Siinä käsitellään kysymyksiä, jotka on tuotu esiin monissa Eurooppa-neuvoston päätelmissä vuodesta 2012 alkaen¹, Eurooppa-neuvoston jäsenten 25. maaliskuuta 2021 antamassa julkilausumassa², arvonlisäveron alalla vuonna 2012³ ja vuonna 2016⁴ annetuissa neuvoston päätelmissä, digitaalitalouden liikevoiton verotuksen haasteisiin vastaamisesta vuonna 2017 annetuissa neuvoston päätelmissä⁵, EU:ssa verotuksen alalla tehtävän hallinnollisen yhteistyön tulevasta kehityksestä vuonna 2020 annetuissa neuvoston päätelmissä⁶ sekä oikeudenmukaisesta ja tehokkaasta verotuksesta elpymisen aikoina, digitalisaatioon liittyvistä verohaasteista ja veroalan hyvästä hallintotavasta EU:ssa ja sen ulkopuolella 27. marraskuuta 2020 annetuissa neuvoston päätelmissä⁷.

¹ EUCO 4/3/12 REV 3 (kohdat 9 ja 21), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (kohta 11), EUCO 10/20 (kohdat A29 ja 147) ja EUCO 13/20.

² 18/21.

³ 9586/12.

⁴ 9494/16.

⁵ 15175/17.

⁶ 8482/20.

⁷ 13350/20.

3. Puheenjohtajavaltio Tšekki jatkoi keskeisten asiakokonaisuuksien käsittelyä. Näitä olivat muun muassa OECD:n osallistavassa kehyksessä kahden pilarin ratkaisusta talouden digitalisaatiosta johtuviin verotuksellisiin haasteisiin vastaamiseksi annetun julkilausuman pilarin 2 saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä, energiaverodirektiivin tarkistaminen, eurovinjettidirektiivi ajoneuvoveron osalta, yritysverotuksen käytännesääntöjen tarkistaminen, veroasioissa yhteistyöhaluttomista lainkäyttöalueista laaditun EU:n luettelon päivitykset, DEBRA-ehdotus sekä kuoriyhtiöiden väärinkäyttöä verotustarkoituksiin ehkäisevä direktiiviehdotus.
4. Tarkemmin sanoen neuvosto
- a) [hyväksyi] [edistyi käsittelyssä] ehdotuksen neuvoston direktiiviksi monikansallisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta unionissa,
 - b) [pääsi poliittiseen yhteisymmärrykseen] ehdotuksesta direktiiviksi eurovinjettidirektiivin muuttamisesta ajoneuvoverotuksen osalta,
 - c) pääsi yhteisymmärrykseen yritysverotuksen käytännesääntöjen tarkistamisesta,
 - d) edistyi merkittävästi käsittelyssä, joka koski ehdotusta neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehyksen uudistamisesta (uudelleenlaadittu), ja
 - e) edistyi neuvotteluissa, jotka koskivat ehdotusta neuvoston direktiiviksi kuoriyhtiöiden verotustarkoituksiin tapahtuvan väärinkäytön estämistä koskevista säännöistä.
5. Käytännesääntötyöryhmä (yritysverotus) käsitteli myös edelleen nykyiseen toimeksiantoonsa kuuluvia asioita, joita ovat muun muassa EU:n luettelo veroasioissa yhteistyöhaluttomista lainkäyttöalueista, kuten sen puolivuotisselvityksestä⁸ ilmenee. Neuvosto päivitti EU:n luettelon viimeksi 4. lokakuuta 2022⁹. Kutakin asiaa käsitellään tarkemmin jäljempänä.

⁸ 14674/22 + ADD 1–10.

⁹ EUVL C 391, 12.10.2022, s. 2–5.

B. EU:N VEROLAINSÄÄDÄNTÖ

1) Välitön verotus, mukaan lukien yhtiöverotus

a) Monikansallisten konsernien maailmanlaajuinen vähimmäisverotaso EU:ssa ("Pilari 2")

6. Veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja koskevassa OECD:n ja G20-ryhmän osallistavassa kehyksessä ("osallistava kehys") päästiin 8. lokakuuta 2021 sopimukseen monikansallisten yritysten voittojen verotusta koskevien kansainvälisten sääntöjen uudistamisesta. Kaikki EU:n jäsenvaltiot ilmoittivat kannattavansa julkilausumaa kahden pilarin ratkaisusta talouden digitalisaatiosta johtuviin verotuksellisiin haasteisiin vastaamiseksi. Neuvosto oli jo 27. marraskuuta 2020 antamissaan päätelmissä ilmaissut edelleen tukevansa osallistavan kehyksen työtä.
7. Euroopan komissio esitti 22. joulukuuta 2021 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi monikansallisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta unionissa¹⁰. Ehdotuksessa on otettu pitkälti huomioon, tietyin EU:n lainsäädännön edellyttämin mukautuksin, osallistavan kehyksen 14. joulukuuta 2021 hyväksymät vakiosäännöt.
8. Yhteenveto neuvostossa tässä asiassa tehdystä valmistelutyöstä esitetään edellisessä Ecofin-neuvoston Eurooppa-neuvostolle verotusasioista laatimassa selvityksessä¹¹. Ecofin-neuvoston kokouksissa huhti- ja kesäkuussa 2022 kaikki jäsenvaltiot yhtä lukuun ottamatta kannattivat direktiiviehdotuksen kompromissitekstiä ja ehdotusta neuvoston lausumaksi¹².
9. Puheenjohtajavaltio Tšekki jatkoi työtä ja kahdenvälistä yhteydenpitoa varmistaakseen, että kaikki valtuuskunnat tukevat direktiiviehdotusta, ja lingvistijuristit viimeistelivät direktiiviehdotuksen tekstin¹³.

¹⁰ 15294/21.

¹¹ 10355/22, kohdat 6–15.

¹² 10497/22.

¹³ 8778/22.

10. [Neuvosto (Ecofin) hyväksyi 6. joulukuuta 2022 direktiivin monikansallisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta unionissa, [ja siihen liittyvän pöytäkirjaan merkittävän lausuman]]¹⁴. [Neuvoston (Ecofin) istunnossa 6. joulukuuta 2022 kaikki jäsenvaltiot [yhtä lukuun ottamatta] olivat valmiita puoltamaan äänestyksessä monikansallisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamista unionissa koskevan direktiivin hyväksymistä.]

b) Kuoriyhtiöiden väärinkäyttö

11. Komissio esitti 22. joulukuuta 2021 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi kuoriyhtiöiden verotustarkoituksiin tapahtuvan väärinkäytön estämistä koskevista säännöistä ja direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta ("Unshell"-ehdotus)¹⁵.
12. Ehdotuksen tavoitteena on estää sellaisten yritysten välityksellä toteutettu veronkierto ja verovilppi, joilla ei ole vähimmäissubstanssia, ja edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa. Ehdotuksella pyritään torjumaan kuoriyhtiöiden avulla tapahtuva väärinkäyttö väärin verotustarkoituksiin ja varmistamaan, että EU:ssa toimivat yhtiöt, jotka eivät harjoita lainkaan tai harjoittavat vain hyvin vähän taloudellista toimintaa, eivät voi hyötyä veroeduista.
13. Ehdotus esiteltiin korkean tason työryhmässä valtuuskunnille 6. tammikuuta 2022, ja puheenjohtajavaltio Ranska ilmoitti aikovansa aloittaa keskustelun asiasta neuvostossa. Ehdotusta analysoitiin teknisellä tasolla verotustyöryhmässä (välitön verotus) 11. maaliskuuta, 1. huhtikuuta, 6. toukokuuta, 23. toukokuuta ja 9. kesäkuuta 2022. Ehdotuksen ensimmäinen artiklakohtainen käsittelykierros saatiin päätökseen 23. toukokuuta.

¹⁴ [viittaus päivitettävä]

¹⁵ 15296/21.

14. Tšekkin puheenjohtajakaudella ehdotusta analysoitiin teknisellä tasolla verotustyöryhmässä 11. heinäkuuta, 27. syyskuuta ja 22. marraskuuta 2022. Edistymistä tapahtui verovaikutuksiin liittyvien jatkotoimien selvittämisessä, ja joistakin ehdotuksen osista, kuten niiden yksiköiden yksilöimisestä, joilla ei ole vähimmäissubstanssia, sekä tietojenvaihdosta toimitettiin kompromissitekstejä. Useimmat valtuuskunnat kannattivat ehdotuksen tavoitteita periaatteellisesti, mutta katsoivat, että yhteisymmärryksen saavuttaminen vaatii vielä runsaasti teknistä työtä.

c) Velkarahoituksen edullista verokohtelua vähentävä verovähennys (DEBRA)

15. Komissio antoi 11. toukokuuta 2022 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi vieraan ja oman pääoman ehtoisen rahoituksen verokohtelua tasavertaistavaa vähennystä ja korkojen vähennyskelpoisuuden rajoittamista yhteisöverotuksessa koskevien sääntöjen vahvistamisesta. Ehdotuksen tavoitteena on puuttua yritysten verokannustimeen rahoittaa investointeja velalla oman pääoman sijaan, sillä yritykset voivat nykyisin vähentää verotuksessa vieraan pääoman ehtoiseen rahoitukseen liittyvät korot mutta eivät oman pääoman ehtoiseen rahoitukseen liittyviä kustannuksia.
16. Ehdotus esitettiin neuvoston verotustyöryhmälle 10. kesäkuuta 2022. Puheenjohtajavaltio Tšekki osoitti kolme kokousta ehdotuksen artiklakohtaiseen tarkasteluun ja antoi valtuuskunnille mahdollisuuden esittää komissiolle kysymyksiä direktiiviehdotuksessa säädetyn mekanismin toiminnasta. Tarkastelu saatiin päätökseen 15. marraskuuta 2022.
17. Koska DEBRA-ehdotus liittyy monin tavoin muihin yhtiöverotusta koskeviin asiakokonaisuuksiin, sekä neuvostossa parhaillaan käsiteltävinä oleviin asioihin että komission 2000-luvun yritysverotusta koskevassa tiedonannossaan ilmoittamiin lähitulevaisuuden asioihin, DEBRA-ehdotuksen tarkastelu keskeytetään ja tarvittaessa sitä arvioidaan uudelleen laajemmassa yhteydessä vasta sen jälkeen, kun muita komission ilmoittamia ehdotuksia yhtiöverotuksen alalla on käsitelty.

2) Välillinen verotus

a) Energiaverodirektiivin tarkistaminen

18. Komissio toimitti 14. heinäkuuta 2021 ehdotuksen direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehysten uudistamisesta (uudelleenlaadittu)¹⁶, jäljempänä 'ehdotus energiaverodirektiiviksi'.
19. Energiaverodirektiiviä koskeva ehdotus on osa 55-valmiuspakettia¹⁷, jolla pyritään toteuttamaan EU:n kunnianhimoiset tavoitteet, joiden mukaisesti päästöjä on vähennettävä vähintään 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasoihin verrattuna ja ilmastoneutraaliustavoite on saavutettava vuoteen 2050 mennessä. Valmiuspaketti koostuu joukosta toisiinsa liittyviä ehdotuksia, joilla pyritään samaan tavoitteeseen eli oikeudenmukaisen, kilpailukykyisen ja vihreän siirtymän varmistamiseen vuoteen 2030 mennessä ja sen jälkeen.
20. Energiaverodirektiiviä koskevalla ehdotuksella pyritään seuraaviin tavoitteisiin:
- a) luodaan mukautettu kehys, jolla edistetään EU:n vuotta 2030 koskevia tavoitteita ja vuotta 2050 koskevaa ilmastoneutraaliustavoitetta Euroopan vihreän kehityksen ohjelman puitteissa. Tämä edellyttäisi energiatuotteiden ja sähkön verotuksen yhdenmukaistamista EU:n energia-, ympäristö- ja ilmastopolitiikkojen kanssa, mikä edistäisi EU:n pyrkimyksiä vähentää päästöjä,
 - b) luodaan puitteet, joilla säilytetään EU:n sisämarkkinat ja parannetaan niitä päivittämällä energiatuotteiden soveltamisalaa ja verokantojen rakennetta sekä järkiperaistamalla verovapautusten ja veronalennusten käyttöä jäsenvaltioissa, ja
 - c) säilytetään valmiudet tuottaa tuloja jäsenvaltioiden talousarvioihin.
21. Puheenjohtajavaltio Slovenia tiedotti valtuuskunnille korkean tason työryhmässä 25. marraskuuta 2021 työn tuloksista ja asian käsittelyn edistymisestä, myös 55-valmiuspaketin osalta. Neuvosto (Ecofin) pani 7. joulukuuta 2021 esityslistansa A-kohtana merkille puheenjohtajavaltion tilanneselvityksen Ecofin-neuvostossa käsiteltävistä 55-valmiuspakettiin kuuluvista ehdotuksista, joista yksi on ehdotus energiaverodirektiiviksi¹⁸.

¹⁶ 10872/21.

¹⁷ 10849/21.

¹⁸ 14574/21.

22. Ehdotuksen teknisen tason analysointi jatkui Ranskan puheenjohtajakaudella. Analyysi kattoi koko ehdotuksen sen jälkeen, kun tarkastelu oli jäsennelty seuraaviin aihealueisiin: verotuksen piiriin kuuluvat tuotteet ja energiasisältöön perustuva lähestymistapa, verokantojen rakenne siirtymäkauden jälkeen sekä uusiutuvat energialähteet, vähimmäisverotasot ja veroluokkien sisältö, verokantojen rakenne vuonna 2023, siirtymäkaudet ja indeksointi, valtiontuki ja liikenne, teollisuus, maatalous, kalastus ja kotitaloudet. Puheenjohtajavaltio toimitti verotustyöryhmässä käytyjen keskustelujen perusteella osittaiset kompromissitekstit ensimmäisestä ja toisesta aihealueesta.
23. Neuvosto (Ecofin) pani 17. kesäkuuta 2022 merkille puheenjohtajavaltion tilanneselvityksen energiaverodirektiiviä koskevasta ehdotuksesta¹⁹.
24. Edellisten puheenjohtajakausien aikana saavutetun edistymisen pohjalta puheenjohtajavaltio Tšekki jatkoi tiivistä työskentelyä energiaverodirektiiviä koskevan ehdotuksen parissa. Sen tavoitteena oli edistää ehdotuksen käsittelyä mahdollisimman paljon.
25. Yksi korkean tason työryhmän Prahassa 14. heinäkuuta 2022 pidetyn epävirallisen kokouksen aiheista oli ”Verotoimenpiteet EU:n nykyisen energian hinnannousun torjumiseksi”. Keskustelulla pohjustettiin myös energiaverodirektiiviä koskevan ehdotuksen käsittelyä.
26. Verotustyöryhmässä tarkasteltiin energiaverodirektiiviehdotusta teknisellä tasolla 19. heinäkuuta, 12. syyskuuta, 12. lokakuuta, 10. marraskuuta ja 17. marraskuuta 2022.
27. Puheenjohtajavaltio Tšekki toimitti heinäkuussa 2022 kompromissitekstin, joka kattaa koko energiaverodirektiiviä koskevan ehdotuksen, ja valmisti tarkistetut kompromissitekstit verotustyöryhmän seuraavia kokouksia varten. Puheenjohtajavaltion viimeisin kompromissiteksti on asiakirjassa WK 14524/2022.

¹⁹ 9874/22.

28. Puheenjohtajavaltio Tšekki toimitti verotustyöryhmälle laajoja selvityksiä muun muassa aihekohtaisina taustamuistioina. Puheenjohtajavaltio Tšekki käsitteli monenlaisia valtuuskuntien esille ottamia kysymyksiä ja onnistui lähentämään näkemyksiä ja löytämään kompromissiratkaisuja heikentämättä kuitenkaan EU:n pitkän aikavälin ympäristötavoitteita.
29. Valtuuskunnat kannattivat laajalti keskeisimpiä muutoksia, mutta jotkin niistä eivät vielä voineet kannattaa puheenjohtajavaltion tekstiä kokonaisuudessaan tai esittivät tarkasteluvarauksia. Työtä on siis jatkettava kompromissin aikaansaamiseksi kaikkein arkaluonteisimmista ratkaisematta olevista kysymyksistä.
30. [Neuvosto (Ecofin) kävi 6. joulukuuta 2022 periaatekeskustelun energiaverodirektiiviehdotuksesta saadakseen poliittista ohjausta jatkotoimia varten²⁰.]

b) Finanssitransaktiovero (FTT)

31. Komissio toimitti 14. helmikuuta 2013 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta finanssitransaktioveron alalla.
32. Tällä erää finanssitransaktioverotusta koskevaan tiiviimpään yhteistyöhön osallistuu edelleen kymmenen jäsenvaltiota: Belgia, Espanja, Italia, Itävalta, Kreikka, Portugali, Ranska, Saksa, Slovakia ja Slovenia, jäljempänä 'osallistuvat jäsenvaltiot'.
33. Yhteenveto asiasta käytävien neuvottelujen pääkohdista esitettiin Ecofin-neuvoston Eurooppa-neuvostolle verotusasioista vuosina 2019 ja 2020 laatimissa selvityksissä²¹.

²⁰ 14736/22.

²¹ Ks. asiak. 8891/20, kohdat 67–70, ja asiak. 14863/19, kohdat 104–110.

34. Eurooppa-neuvosto totesi 17.–21. heinäkuuta 2020 antamissaan päätelmissä²² (kohta A 29), että ”unioni pyrkii tulevina vuosina uudistamaan omien varojen järjestelmää ja ottamaan käyttöön uusia omia varoja. [...] Unioni pyrkii seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä ottamaan käyttöön muita omia varoja, joihin voi kuulua finanssitransaktiovero.” Tältä osin komissio on selventänyt, että²³ ”jos finanssitransaktioverosta päästään yhteisymmärrykseen, komissio tekee ehdotuksen kyseisestä verosta saatavien tulojen siirtämisestä unionin talousarvioon omiksi varoiksi. Jos yhteisymmärrykseen ei päästä vuoden 2022 loppuun mennessä, komissio tekee vaikutustenarviointien perusteella ehdotuksen uusista omista varoista, jotka perustuvat uuteen finanssitransaktioveroon. Komissio pyrkii tekemään nämä ehdotukset kesäkuuhun 2024 mennessä, jotta uudet omat varat voidaan ottaa käyttöön 1. tammikuuta 2026 mennessä.”
35. Tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvien jäsenvaltioiden ei odoteta pääsevän asiakokonaisuudesta yhteisymmärrykseen vuoden 2022 loppuun mennessä.

c) Ajoneuvovero

36. Komissio antoi 31. toukokuuta 2017 ehdotuksensa neuvoston direktiiviksi verojen ja maksujen kantamisesta raskailta tavaraliikenteen ajoneuvoilta tiettyjen infrastruktuurien käytöstä annetun direktiivin 1999/62/EY muuttamisesta tiettyjen ajoneuvoveroa koskevien säännösten osalta²⁴.

²² EUCO 10/20.

²³ Ks. Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 16. joulukuuta 2020 ehdotuksesta neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta (09970/2020 – C9-0409/2020-2018/0166(APP)), komission julistus finanssitransaktioveroon perustuvien omien varojen käyttöönotosta.

²⁴ 10175/17.

37. Ehdotus esiteltiin yhdessä direktiivin 1999/62/EY muuttamista tietullien ja käyttäjämaksujen²⁵ osalta koskevan toisen ehdotuksen kanssa osana ensimmäistä liikkuvuuspakettia. Näillä kahdella ehdotuksella yhdessä oli määrä edistää kuljettuun matkaan perustuvan tiemaksun soveltamista tavoitteena kannustaa puhtaampiin ja tehokkaampiin maantiekuljetuksiin. Tietulleja ja käyttömaksuja koskevan ehdotuksen tavoitteena oli laajentaa tiemaksujen periaate koskemaan useampia ajoneuvoja, poistaa asteittain aikaperusteiset maksut ("vinjetit") ja tehdä maksujen laskentamenetelmistä yksinkertaisempia ja vihreämpiä, kun taas ajoneuvoverotusta koskevan ehdotuksen tavoitteena oli tarjota enemmän mahdollisuuksia direktiivissä 1999/62/EY säädettyjen ajoneuvoverojen vähimmäismäärän asteittaiseen alentamiseen.
38. Euroopan alueiden komitea antoi lausuntonsa ajoneuvoverotusta koskevasta ehdotuksesta 31. tammikuuta 2018, Euroopan talous- ja sosiaalikomitea 2. maaliskuuta 2018 ja Euroopan parlamentti 4. heinäkuuta 2018.
39. Koska tiemaksuja koskeva ehdotus hyväksyttiin maaliskuussa 2022, puheenjohtajavaltio Tšekki päätti jatkaa keskusteluja raskaiden tavarankuljetusajoneuvojen verotusta koskevasta ehdotuksesta verotustyöryhmässä ottaen huomioon ehdotuksen oikeusperustan (SEUT 113 artikla) ja ehdotuksen pääaiheen (verotus).
40. Verotustyöryhmä tarkasteli ehdotusta syyskuussa ja kahta puheenjohtajavaltion kompromissitekstiä lokakuussa. Kompromissitekstin tärkeimmät muutokset olivat siirtymäkauden poistaminen ja runsaan joustovaran jättäminen jäsenvaltioille raskaiden tavarankuljetusajoneuvojen verokantojen muuttamisessa sekä uudelleentarkastelulausekkeen sisällyttäminen tekstiin vähimmäisverotasojen alentamisen vaikutusten arvioimiseksi.
41. Monet jäsenvaltiot kannattivat kompromissitekstiä, mutta jotkin valtuuskunnat eivät vielä voineet tukea puheenjohtajavaltion tekstiä. Näin ollen marraskuun Ecofin-neuvostossa päätettiin, että työtä on jatkettava kompromissiin pääsemiseksi.
42. [Tekstistä päästiin sopimukseen joulukuun Ecofin-neuvostossa].

²⁵ 9672/17.

3) Hallinnollinen yhteistyö verotuksen alalla

a) DAC7 – Poikkeusmekanismi

43. DAC7-direktiivillä²⁶ laajennetaan jäsenvaltioiden veroviranomaisten välisen automaattisen tietojenvaihdon soveltamisalaa digitaalisten alustojen kautta ilmoitettuihin tietoihin myyjien tuloista näillä alustoilla. Digitaalisia alustoja koskevia uusia sääntöjä sovelletaan 1. tammikuuta 2023 alkaen. Alustaoperaattoreiden on raportoitava kalenterivuodelta 2023 kerätyt tiedot viimeistään 31. tammikuuta 2024. Kaksinkertaisen raportoinnin välttämiseksi DAC7-direktiivi sisältää sääntöjä, joiden mukaan siinä säädetystä raportointivelvollisuudesta voidaan poiketa EU:n ulkopuolisten alustaoperaattorien tapauksessa lähinnä silloin, kun komissio päättää täytäntöönpanosäädöksellä, että jäsenvaltiot saavat EU:n ulkopuolisilta mailta vastaavat tiedot kuin ne, jotka kyseiset alustaoperaattorit ovat ilmoittaneet kansallisille viranomaisilleen.
44. Valtuuskunnat keskustelivat korkean tason työryhmän kokouksessa 20. syyskuuta 2022 toimintapoliittisista näkökohdista, jotka koskevat DAC7-direktiivin poikkeussääntöjen täytäntöönpanon tilannetta, ja komissio esitti korkean tason työryhmän kokouksessa 27. lokakuuta 2022 tilannekatsauksen täytäntöönpanosäädöstä koskevasta työstä.
45. Valtuuskunnat keskustelivat korkean tason työryhmän kokouksessa 20. syyskuuta 2022 myös DAC7-direktiivin sääntöjen ja niiden sääntöjen vastaavuudesta, jotka vahvistetaan digitaalisten alustojen kautta ansaittuja tuloja koskevasta automaattisesta tietojenvaihdosta tehdyssä toimivaltaisten viranomaisten monenvälisessä sopimuksessa (DPI MCAA). OECD valmisti DPI MCAA -sopimuksen sen jälkeen, kun BEPS-kysymyksiä koskeva OECD:n ja G20-maiden osallistava kehys oli 29. kesäkuuta 2020 hyväksynyt alustaoperaattoreille mallisäännöt jakamis- ja keikkatalouden myyjiä koskevaa raportointia varten.

²⁶ Neuvoston direktiivi (EU) 2021/514, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2021, hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta (EUVL L 104, 25.3.2021, s. 1).

b) Automaattinen tietojenvaihto verotuksen alalla EU:n ulkopuolisten lainkäyttöalueiden kanssa

46. Verotustyöryhmän kokouksessa 17. marraskuuta valtuuskunnat keskustelivat EU:n ulkopuolisten maiden kanssa käytävän verotietojen vaihdon nykytilanteesta, riskeistä ja mahdollisuuksista. Ne käsittelivät myös näkökohtia, jotka liittyvät henkilötietojen suojaa koskevaan järjestelmään ja sen yhteyteen kansainvälistä hallinnollista yhteistyötä koskevan lainsäädäntötyön kanssa. Tässä yhteydessä valtuuskunnat vaihtoivat yleisiä näkemyksiään aloista, joihin on kiinnitettävä erityistä huomiota sen varmistamiseksi, että EU:n ulkopuolisten lainkäyttöalueiden kanssa toteutettava kansainvälinen tietojenvaihtojärjestelmä toimii jatkuvasti, mikä on tarpeen yleistä etua koskevista tärkeistä syistä.
47. Nämä keskustelut käytiin verotustyöryhmän kokouksessa 25. marraskuuta. Tämä työ, jota on tarkoitus jatkaa, on myös jatkoa viime puheenjohtajakausion aikana käydyille keskusteluille²⁷.
48. Tätä taustaa vasten on aiheellista, että jäsenvaltiot ja komissio jatkavat analyysinsä tällä alalla ja tutkivat keinoja ja mahdollisuuksia lisäkoordinointiin, joka voitaisiin määrittää jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä, EU:n lainsäädännössä sekä laajemmassa kansainvälisessä kontekstissa, joka liittyy EU:n ulkopuolisten lainkäyttöalueiden kanssa tapahtuvaa automaattista tietojenvaihtoa koskeviin välineisiin. Tätä työtä olisi jatkettava tarvittaessa myös verotustyöryhmän tasolla.

²⁷ Ks. asiak. 9970/21, kohdat 81–82, asiak. 14651/21, kohdat 50–59.

c) Hallinnollinen yhteistyö muiden EU:n ulkopuolisten maiden kanssa arvonlisäveroalalla

49. Verotustyöryhmän kokouksessa 15. syyskuuta 2022 komissio tiedotti valtuuskunnille seuraavista asioista:

- a) neuvottelut (neuvoston antaman valtuutuksen ja hyväksymien neuvotteluohjeiden pohjalta)²⁸ hallinnollisesta yhteistyöstä, petosten torjunnasta ja saatavien perinnästä arvonlisäverotuksen alalla Norjan viranomaisten kanssa tehdyn sopimuksen muuttamisesta aloitetaan syyskuun lopussa. Neuvottelut on tarkoitus saada päätökseen vuoden 2022 loppuun tai vuoden 2023 alkuun mennessä.
- b) alustavan yhteydenpidon tilanne Japanin viranomaisten kanssa mahdollisuuksista jatkaa arvonlisäveroalan hallinnollisen yhteistyön valmistelua, erityisesti petosten torjumiseksi sähköisen kaupankäynnin alalla.
- c) neuvottelut Kiinan kansantasavallan viranomaisten kanssa ei-sitovan yhteisymmärryspöytäkirjan tekemiseksi (mahdollinen tuleva hallinnollisen yhteistyön kehys EU:n ja Kiinan kansantasavallan välillä arvonlisäveroalalla)²⁹. Komissio ilmoitti, että nämä neuvottelut ovat edelleen keskeytyksissä.

²⁸ Neuvoston päätös (EU) 2022/1311, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2022, luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Norjan kuningaskunnan kanssa hallinnollisesta yhteistyöstä, petosten torjunnasta ja saatavien perinnästä arvonlisäverotuksen alalla tehdyn Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan välisen sopimuksen muuttamiseksi (EUVL L 198, 27.7.2022, s. 14) ja asiak. 9643/22.

²⁹ Neuvosto hyväksyi 10. maaliskuuta 2021 monin huomautuksin (asiakirja CM 1978/21 LIMITE, lisätietoja asiakirjassa ST 6351/21 LIMITE) sen, että komissio aloittaa neuvottelut Kiinan kansantasavallan viranomaisten kanssa ei-sitovan yhteisymmärryspöytäkirjan tekemiseksi.

50. Mieleen palautetaan, että EU:n oikeuden mukaisten ei-sitovien välineiden (kuten edellä mainitun yhteisymmärryspöytäkirjan) neuvottelemisen ja tekemisen osalta, myös Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (erityisesti SEU-sopimuksen 16 artiklan 1 kohdan) mukaisesti, politiikan määrittely kuuluu neuvoston toimivaltaan. Sen vuoksi on neuvoston asia arvioida, onko unionin edun mukaista aloittaa tällaiset keskustelut (neuvottelut) mahdollisesta ei-sitovasta välineestä. Lisäksi unionin tuomioistuimen asiassa C-660/13 (Sveitsin yhteisymmärryspöytäkirja) antaman tuomion jälkeen neuvoston, komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon pääsihteerit sopivat vuonna 2017 ei-sitovia välineitä koskevista järjestelyistä³⁰. Järjestelyjä sovelletaan kaikkiin ei-sitoviin välineisiin riippumatta politiikan alasta tai siitä, kuka edustaa unionia kolmannen osapuolen tai kolmansien osapuolten kanssa käytävissä neuvotteluissa niiden nimestä tai muodosta riippumatta. Komission on tarkoitus tiedottaa jäsenvaltioille säännöllisesti neuvottelujen edistymisestä (ja muista mahdollisista yhteyksistä EU:n ulkopuolisiin maihin tällä alalla) ja pyytää neuvottelujen päätteeksi unionin oikeuden mukaisesti neuvostolta lupaa ei-sitovan välineen allekirjoittamiseen unionin puolesta.

d) Asetus hallinnollisesta yhteistyöstä valmisteverotuksen alalla

51. Neuvoston asetuksessa (EU) N:o 389/2012³¹ vahvistetaan oikeusperusta jäsenvaltioiden väliselle hallinnolliselle yhteistyölle valmisteverotuksen alalla. Hallinnollisen yhteistyön puitteissa jäsenvaltiot vaihtavat tällä hetkellä kansallisiin rekistereihin merkittyjä talouden toimijoita koskevia tietoja tietokoneistetulla järjestelmällä, jonka keskusrekisteriä komissio ylläpitää, mutta ainoastaan tavaroita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä siirtävien talouden toimijoiden osalta.

³⁰ 15367/17.

³¹ Neuvoston asetus (EU) N:o 389/2012, annettu 2 päivänä toukokuuta 2012, hallinnollisesta yhteistyöstä valmisteverotuksen alalla ja asetuksen (EY) N:o 2073/2004 kumoamisesta (EUVL L 121, 8.5.2012, s. 1).

52. Neuvoston direktiivin (EU) 2020/262³² V luvun mukaan tätä tietokoneistettua järjestelmää käytetään 13. helmikuuta 2023 alkaen myös niiden tavaroiden siirtoihin, joista valmistevero on maksettu. Jotta voitaisiin yhdenmukaistaa väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä tavaroita siirtäviä talouden toimijoita koskevien tietojen vaihtomenettely niitä tavaroita koskevan menettelyn kanssa, joista on valmistevero maksettu, komissio esitti 24. lokakuuta 2022³³ ehdotuksen hallinnollisesta yhteistyöstä valmisteverotuksen alalla vuonna 2012 annetun asetuksen muuttamiseksi.
53. Tšekin puheenjohtajakaudella päästiin työryhmätason yhteisymmärrykseen, ja parlamentin ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitean kuuleminen saatiin päätökseen. Neuvoston odotetaan hyväksyvän ehdotetut muutokset tammikuun 2023 loppuun mennessä.

e) Veroyhteistyötä koskeva Fiscalis-ohjelma

54. Fiscalis-ohjelman tavoitteena on tukea veroviranomaisia sisämarkkinoiden toiminnan ja unionin kilpailukyvyn edistämiseksi, veropetosten, verovilpin ja veronkierron torjumiseksi sekä veronkannon parantamiseksi. Fiscalis-ohjelman perustamisesta annetussa asetuksessa (EU) 2021/847 siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään asetusta seuranta- ja arviointikehyksen perustamista koskevilla säännöksillä. Komissio toimitti elokuussa 2022 asiaa koskevan delegoidun säädöksen³⁴ neuvostolle, eivätkä valtuuskunnat vastustaneet tätä delegoitua säädöstä.

³² Neuvoston direktiivi (EU) 2020/262, annettu 19 päivänä joulukuuta 2019, valmisteveroja koskevasta yleisestä järjestelmästä (EUVL L 58, 27.2.2020, s. 4.).

³³ 13979/22.

³⁴ 12055/22 + ADD 1.

C. VEROPOLITIIKAN KOORDINOINTI (muut kuin lainsäädäntöasiat)

Veropolitiikan koordinoinnissa (EU:n verolainsäädännön soveltamisalan ulkopuolella) on tehty tärkeää työtä, jota esitellään seuraavassa.

1) Yritysverotuksen käytäntösääntötyöryhmä

55. Käytäntösääntötyöryhmä kokoontui 20. syyskuuta, 24. lokakuuta ja 23. marraskuuta 2022 ja sisäisiä/ulkoisia kysymyksiä käsittelevä alaryhmä 6. heinäkuuta, 9. ja 15. syyskuuta, 24. lokakuuta ja 15. marraskuuta 2022.
56. Neuvosto hyväksyi 4. lokakuuta 2022 veroasioissa yhteistyöhaluttomia lainkäyttöalueita koskevan EU:n luettelon puolivuositaisen tarkistuksen, joka julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 12. lokakuuta 2022³⁵.
57. Tavanomaisen työn lisäksi puheenjohtajavaltio Tšekki johti koordinoitusti käytäntösääntötyöryhmän puheenjohtajan kanssa useita kahdenvälisiä keskusteluja yritysverotuksen käytäntösääntöjen tarkistamisesta, josta ei ollut päästy yksimieliseen yhteisymmärrykseen Ecofin-neuvoston istunnossa joulukuussa 2021. Puheenjohtajavaltio Tšekki esitti lokakuussa 2022 ehdotuksen neuvoston päätelmiksi yritysverotuksen käytäntösääntöjen tarkistamisesta. Siinä tehtiin useita muutoksia joulukuussa 2021 hylättyyn tekstiin. Sisäisiä/ulkoisia kysymyksiä käsittelevässä alaryhmässä päästiin alustavaan yhteisymmärrykseen tästä puheenjohtajavaltion kompromissitekstistä. Käytäntösääntötyöryhmä (yritysverotus) vahvisti yhteisymmärryksen, minkä jälkeen hyväksytty teksti toimitettiin neuvostolle pysyvien edustajien komitean kautta ja Ecofin-neuvosto hyväksyi sen 8. marraskuuta 2022. Laajempi selvitys sisältyy käytäntösääntötyöryhmän puolivuositaiseen raporttiin³⁶.

2) Venäjän hyökkäys Ukrainaan

58. Ottaen huomioon Venäjän Ukrainaan tekemän hyökkäyksen, johon Valko-Venäjä on osallistunut, verotustyöryhmä tarkasteli toimenpiteitä, joilla jäsenvaltiot voisivat tukea EU:n rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanoa ja estää niiden kiertämisen veroyhteistyön välineiden avulla.

³⁵ EUVL C 391, 12.10.2022, s. 2–5.

³⁶ 14674/22.

59. Ensinnäkin jäsenvaltiot päättivät keskeyttää kaiken verotustarkoituksia varten toteutetun tietojenvaihdon Venäjän federaation ja Valko-Venäjän kanssa. Toiseksi EU:n jäsenvaltiot tarkastelivat useita toimenpiteitä, joilla pyritään tehostamaan hallinnollisen yhteistyön ja muiden veroalan välineiden käyttöä rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanon yhteydessä.
60. Verotustyöryhmä päätti seurata tilannetta edellä mainittujen toimenpiteiden osalta, mukaan lukien työ tilapäisellä foorumilla, jonka komissio perusti 3. kesäkuuta 2022 verotuksen täytäntöönpanoa käsitteleväksi jäädyttämisen- ja takavarikointityöryhmän alaryhmäksi.
61. Korkean tason työryhmän kokouksessa 27. lokakuuta valtuuskunnat panivat merkille komission antamat tiedot alaryhmän työstä.
62. Samassa kokouksessa keskusteltiin myös niiden ukrainalaisten tilapäistä suojelua saavien henkilöiden verotuksellisesta kotipaikasta, jotka tekevät edelleen etätyötä ukrainalaisten yritysten palveluksessa. Kesän 2022 aikana Ukrainan viranomaiset ovat pyytäneet apua, jotta voitaisiin välttää Ukrainalle koituvat merkittävät verotulojen menetykset, jotka johtuvat siitä, että EU:n jäsenvaltiot myöntävät ukrainalaisille pakolaisille verotuksellisen kotipaikan, vaikka he tekevät edelleen etätyötä ukrainalaisten yritysten palveluksessa.
63. Valtuuskunnat keskustelivat komission yksiköiden epävirallisen asiakirjan pohjalta eri vaihtoehtoista tilanteen korjaamiseksi.
64. Jäsenvaltiot ovat yhtä mieltä siitä, että on tärkeää tukea Ukrainaa sen kansalaisten jouduttua lähtemään kodeistaan Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan johdosta. Jäsenvaltiot muistuttavat EU:n ja sen jäsenvaltioiden Ukrainan rahoitustarpeisiin vastaamiseksi toteuttamien toimien laajemmasta kontekstista. Jäsenvaltiot ovat myös yhtä mieltä siitä, että tarvittaessa voitaisiin harkita toimenpiteitä Ukrainaan kohdistuvien kielteisten tuloverovaikutusten minimoimiseksi niiden lukuisten ukrainalaisten osalta, jotka saavat tilapäistä suojelua, ja erityisesti niiden työntekijöiden osalta, jotka jatkavat etätyötä Ukrainassa sijaitsevilla yrityksillä.

3) Kansainvälinen kehitys

65. Korkean tason työryhmälle tiedotettiin säännöllisesti veropolitiikan alan kansainvälisestä kehityksestä, joka liittyy erityisesti G20-maiden valtiovarainministerien kokouksiin sekä BEPS-kysymyksiä koskevaan OECD:n ja G20-maiden osallistavaan kehikseen.
66. Yhdysvaltojen ulkomaisia tilejä koskevaan verosäännösten noudattamislakiin (FATCA) liittyviä asioita on saatettu säännöllisesti valtuuskuntien tietoon korkean tason työryhmän kokouksissa. Puheenjohtajavaltio Tšekki järjesti lokakuussa 2022 Yhdysvaltojen valtiovarainministeriön kanssa FATCAsta edellisten puheenjohtajakausten aikana saavutetun edistyksen pohjalta epävirallisen teknisen tason videoneuvottelun, jossa käsiteltiin niin kutsuttuja sattumanvaraisia yhdysvaltalaisia koskevaa kysymystä, mukaan lukien ongelmia, joka koskee lisäohjeiden saamista IRS:ltä ja Yhdysvaltojen valtiovarainministeriöltä, jotta sattumanvaraisten yhdysvaltalaisten pankkitilien sulkeminen EU:ssa voitaisiin estää. Puheenjohtajavaltio Tšekki tiedotti lokakuussa 2022 korkean tason työryhmälle tästä kokouksesta ja keskusteli jatkotoimista. Yhteydenpito Yhdysvaltojen viranomaisiin on jatkuvaa, ja Yhdysvaltojen edustajien kanssa suunnitellaan lisää epävirallisia tapaamisia.

4) Verotusnäkökohdat muuta kuin verotusta koskevilla aloilla

67. Korkean tason työryhmä sopi 19. marraskuuta 2013, että muuta kuin verotusta koskeviin asioihin sisältyviin verosäännöksiin, jotka johtavat jäsenvaltioiden verolainsäädännön tai hallinnollisten käytäntöjen muutoksiin tai joilla on muita verotuksellisia seurauksia, olisi sovellettava ”epävirallista varoituskmekanismia”. Ilmoittamalla näistä tapauksista järjestelmällisesti veroasiantuntijoille pääsihteeristön avulla on voitu edelleenkin varmistaa, että jäsenvaltioita varoitetaan riittävän ajoissa muun muassa EU:n ja kolmansien maiden välisistä sopimusneuvotteluista. Korkean tason työryhmässä seurattiin muun muassa neuvoston asetusta korkeisiin energiahintoihin liittyvistä hätätoimenpiteistä ja Euroopan tulevaisuuskonferenssin jatkotoimia.